

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Studentská 13, 370 05 České Budějovice

Fakulta ekonomická

**Zdroje financování instituce Fokus – Sdružení pro péči
o duševně nemocné**

Vypracoval: Radek Polák

Studijní program: Ekonomika a management

Obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Katedra: Účetnictví a financí

Vedoucí: Ing. M. Dryjová

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Zdroje financování instituce Fokus – Sdružení pro péči o duševně nemocné“ vypracoval zcela samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích, dne

Radek Polák

Poděkování:

Děkuji touto cestou všem, kteří mi svými radami a připomínkami napomohli k úspěšnému vypracování závěrečné práce.

Zejména děkuji vedoucí bakalářské práce paní Ing. M. Dryjové za odborné vedení, které výraznou měrou přispělo k dokončení této bakalářské práce.

Radek Polák

Abstract

Non – profit organization and further identification with Fokus institution (an association witch is providing care for mentaly disordred people) were choosen as a topic of this Bachaleor work. We will find general description of origins, developement and economy of non – profit organizations, their division and signifcance for the society, in this paper. What are civil associations for, and how are they helping to mentaly disordred people. Than this paper focuses on the financial situation of civil association FOKUS Tábor and the metods of financig. Unfortunately even though using all availible recources, the financial situation is insufficient and association is in loss.

Obsah

Prohlášení.....	2
Poděkování.....	3
Abstract.....	4
Obsah	5
1. Úvod	7
2. Neziskový sektor v ČR.....	8
2.1. Etapy vývoje neziskového sektoru od roku 1989	8
2.2. Vládní a nevládní sektor.....	9
2.3. Neziskový sektor	10
2.3.1. Náplň činností NO	11
2.4. Nestátní neziskové organizace.....	11
2.4.1. Oblasti působení neziskových organizací	12
2.4.2. Potřeba vzniku neziskových organizací.....	13
2.5. Nestátní neziskové organizace v České republice	14
2.6. Základní formy nestátních neziskových organizací	16
2.6.1. Občanská sdružení	16
2.6.2. Obecně prospěšné společnosti	17
2.6.3. Nadace	17
2.6.4. Nadační fondy	17
2.7. FOKUS Tábor	18
2.7.1. Principy práce ve FOKUS Tábor	19
2.7.2. Cílová skupina.....	19
2.7.3. Sociálně terapeutické dílny	20
2.7.4. Kavárna CAFÉ FOKUS	20
2.7.5. Sociálně aktivizační služby	20
2.7.6. Projekty	21
3. Zdroje financování vybrané organizace	22
3.1. Financování neziskové organizace	22
3.2. Druhy financování	22
3.2.1. Veřejné financování.....	23
3.2.2. Individuální dárcovství.....	25
3.2.3. Firemní fundraising.....	25
3.3. Samofinancování.....	26
3.3.1. Prostředky samofinancování	27
3.4. Řízení cash flow v neziskové organizaci.....	29
4. Charakteristika způsobů vedení účetnictví.....	30
4.1. Účetnictví a daně neziskových organizací	30
4.2. Zákon o účetnictví	30
4.3. České účetní standardy	31
4.4. Daňové předpisy neziskových organizací.....	32
4.4.1. Daň z příjmů	32
4.4.2. Daň z přidané hodnoty	33
5. Dokumentace zpracovaných údajů	34
5.1. Hospodaření roku 2005.....	34
5.1.1. Sponzoři roku 2005	34
5.1.2. Výnosy	35
5.1.3. Náklady	36

5.2. Hospodaření roku 2006	37
5.2.1. Sponzoři roku 2006	37
5.2.2. Výnosy	38
5.2.3. Náklady	39
5.3. Hospodaření roku 2007	40
5.3.1 Sponzoři roku 2007	40
5.3.2. Výnosy	41
5.3.3. Náklady	42
6. Analýza způsobů využití finančních prostředků	43
7. Závěr	45
8. Seznam použité literatury	47
9. Seznam příloh	

1.Úvod

Jako téma bakalářské práce byly vybrány neziskové organizace se zaměřením a bližším seznámením s občanským sdružením FOKUS Tábor, financování neziskových organizací a jejich využití v oblasti duševního zdraví.

Hlavní problém je fakt, že lidé ani přesně neví, co si mají pod pojmem nestátní neziskové organizace představit a které organizace mohou vlastně za neziskové považovat. Jak vlastně něco neziskového může v dnešní době fungovat, co je jejich účelem, co mohou nabídnout a jak dokáží financovat své náklady.

Ve své práci se budu zabývat nestátními neziskovými organizacemi. Zejména se budu zabývat obecným rozdělením a přiblížením pojmu neziskové organizace, jejich rozdělením, dále pak jejich využitím pro duševně nemocné a možnými způsoby financování těchto organizací.

Údaje potřebné pro zhotovení práce byly nalezeny převážně na internetových stránkách zabývajících se neziskovým sektorem, neziskovými organizacemi a přímo na stránkách vybraných nestátních neziskových organizací. Dále bylo čerpáno z dostupné odborné literatury vypůjčené z knihovny. Vlastní postup a sestavení práce se zakládalo na shromažďování dostupných dat k uvedenému tématu, následnému roztřídění, porovnání a vhodného posouzení vybraných informací. Zjištěné informace byly upravovány, aktualizovány podle nejnovějších statistik a úprav v zákonech a poté zařazeny do práce.

2. Neziskový sektor v České republice

2.1. Etapy vývoje neziskového sektoru od roku 1989

Neziskový sektor navazuje v České republice na bohatou tradici. Nadace a spolky měly vždy významný podíl na národní, kulturní a politické emancipaci (viz například Národní obrození, vznik Československé republiky v roce 1918, Sametová revoluce v roce 1989). Tradice spolkové činnosti a neziskových organizací byla zpřetrhána v době totalitních režimů – fašistického a komunistického, kdy byla svobodná iniciativa občanů nežádoucí.

Rok 1989 přinesl v této oblasti zásadní změnu. Začaly vznikat tisíce nestátních neziskových organizací a celý sektor prošel od té doby řadou změn, které můžeme rozdělit do čtyř následujících etap.

- **Rok 1990 – 1992**

Atmosféra doby se odrazila v prvních právních úpravách neziskového sektoru (zákon o sdružování a právní úprava nadací) a v založení Nadačního investičního fondu. Vznikla Rada pro nadace jako poradní orgán vlády pro otázky NNO. Liberální politika státu v této době vytvořila podmínky k nastartování veřejně prospěšné činnosti, kterou v počátcích významně podpořili také zahraniční dárci s cílem rozvinout tento pilíř demokratické společnosti.

- **Rok 1993 – 1996**

Stát formoval svůj vztah k neziskovému sektoru zpočátku skepticky a rezervovaně (nedostatek vůle rozdělit Nadační investiční fond, váhání nad novým zákonem o nadacích). Představy o neziskovém sektoru ovlivňuje debata dvou vůdčích politických osobností, Václava Havla a Václava Klause, o podstatě tzv. občanské společnosti. Státní politika v této době zaostala za vlastním samovolným vývojem neziskového sektoru; přesto státní podpora

neziskovému sektoru zůstala stabilní (2 až 3 mld. Kč).

- **Rok 1997 - 2001**

Vztah státu k neziskovému sektoru se stal intenzivnějším a přesnějším. Nový zákon o nadacích vedl ke konsolidaci nadační sféry, proběhla příprava nových zákonů a zpřesňování dotačních pravidel jednotlivých ministerstev. Byla obnovena činnost Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (RNNO) a došlo k rozdělení prvních finančních prostředků z Nadačního investičního fondu.

- **Rok 2002 - dnes**

V tomto období došlo ke dvěma velkým změnám. Za prvé byly v rámci reformy veřejné správy vytvořeny kraje, které začaly zásadním způsobem ovlivňovat situaci NNO v regionu. Za druhé přineslo členství v EU výzvu v podobě možnosti navazovat partnerství a využívat fondy EU v rámci aktivit neziskových organizací.

Členství České republiky v EU může do budoucna výrazně posílit význam a vliv mnoha nestátních neziskových subjektů a lépe tak pomoci všem, kteří jsou na jejich aktivitách závislí.

2.2. Vládní a nevládní sektor

Vládní sektor je sdružením organizací, které jsou financované státem. Tyto společnosti úzce souvisí se sociální a zdravotní sférou. Za přednost vládního sektoru považujeme úspěšnost, kdy ve svém postupném vývoji dokázal zbavit občany chudoby, ale na druhou stranu berme v úvahu, že lidé zůstali závislí na pomoci druhých, popř. na finančních dávkách. Hlavní nevýhodou vládního sektoru je jeho nepružnost. Sektor nedokáže reagovat rychle na vzniklé situace ve společnosti, jak by bylo zapotřebí. Do vládního sektoru patří domovy důchodců, dětské domovy, kojenecké ústavy, psychiatrické léčebny, atd.

Nevládní sektor je seskupením soukromých charitativních organizací a občanských sdružení. Služby církevního charakteru také vykonávají své činnosti bez podpory státu. Za výhody nevládního sektoru považujeme rychlé reakce na změny ve společnosti, pružnost a tvořivost. K nevládnímu sektoru se velmi váže práce dobrovolníků.

2.3. Neziskový sektor

Neziskový sektor je důležitou součástí ekonomického i politického prostředí každé vyspělé země.

Nezisková organizace je charakterizována jako nevládní organizace nebo občanské sdružení, které je obecně prospěšné společnosti. Je dobrovolným sdružováním občanů, kteří mají společné cíle a jsou ochotni spolupracovat na uspokojování potřeb a zájmů buď samotných členů nebo druhých lidí. Občanskou společností jsou nazývány proto, že plní a prosazují obecný zájem společnosti. Neziskové organizace zaměřují své úsilí na pomoc ve všech oblastech lidského života. Nezisková organizace je sdružením členů nevládního sektoru, jenž rozhodují sami za sebe, zatímco ve veřejném sektoru se na rozhodování podílí více odborných pracovníků. Neziskové organizace pracují nezávisle na státu a jejich činnost prospívá veřejnému blahu společnosti. Jejich základním motivem činnosti není nikdy návratnost investic, nevytváří zisk k přerozdělení mezi své vlastníky, správce nebo zakladatele. Zisk sice mohou vytvořit, ale musí ho zase vložit zpět k rozvoji organizace a plnění jejích cílů. Zisk tedy slouží k účelům daného zařízení.

Nestátní sektor, pod který neziskové organizace spadají, se zaměřuje na pomoc, která doposud nebyla zapotřebí. Snaží se nahradit nefungující činnost státu např.:

- péče o bezdomovce - Naděje, Armáda spásy,
- pomoc obětem trestných činů - Bílý kruh bezpečí,

- pomoc narkomanům – Drop-In

nebo ji doplňují. Většina nestátních organizací poskytuje více druhů služeb a snaží se oslovit více cílových skupin (studenty, firmy, seniory).

Činnost neziskových organizací směřuje do oblasti sociální péče, zdravotnictví, vzdělávání, kultury nebo také životního prostředí.

2.3.1. Náplň činností NO

Neziskové organizace jsou všude tam, kde se lidé chtějí soukromě angažovat a nahradit tak neexistující nebo nedostatečně fungující státní instituce. Neziskové organizace tak zalesňují naše hory, organizují zájmové aktivity pro děti v jejich volném čase, pořádají osvětové přednášky zaměřené proti rasismu, budují cyklistické stezky, pomáhají jako asistenční služba handicapovaným dětem ve školách, opravují historické památky, organizují humanitární pomoc v případě živelných katastrof u nás i v zahraničí apod.

2.4. Nestátní neziskové organizace (NNO)

Komplexní a mezinárodně uznávaná charakteristika nestátních neziskových organizací pochází od Salomona a Anheiera. Neziskovým sektorem je na jejím základě chápán soubor všech neziskových organizací v zemi, které vyhovují tzv. strukturálně-operacionální definici. Podle nich jsou neziskové organizace:

- Do určité míry institucionalizované, musí v nich být přítomna formální organizovanost (mají formální název, prostory, kontakty),
- mají soukromoprávní povahu (jsou institucionálně oddělené od státní správy, mohou být ale financovány z veřejných zdrojů),

- nerozdělují zisk (tedy nevracejí ani nerozdělují případný zisk ze své činnosti svým vlastníkům či správcům. Pokud organizace dosáhne zisku, slouží případný zisk k účelům dané organizace),
- samosprávné, autonomní (jsou schopny řídit sama sebe, neziskové organizace mají svá vlastní interní pravidla, nejsou nijak ovládány zvenčí, nemají složitou schvalovací strukturu – tzn. jsou pružnější, mohou rychleji reagovat),
- dobrovolné (sdružení dobrovolníků, kteří nabízejí své znalosti a schopnosti).

2.4.1. Oblasti působení neziskových organizací

- Kultura, ochrana památek, umění,
- výzkum a vzdělávání,
- zdravotní péče a sociální služby,
- ochrana životního prostředí, ekologická výchova,
- ochrana lidských práv,
- rovné příležitosti,
- komunitní rozvoj,
- práce s dětmi a mládeží,
- rekreace, sport, tělovýchova,
- ostatní (např. podpora neziskového sektoru, jeho PR, informační služby, podpora dárcovství a dobrovolnictví).

Mezi nejvýznamnější neziskové organizace v České republice patří například.

- Občanská sdružení: Armáda spásy, Bílý kruh bezpečí, Arnika, Český červený kříž,
- nadace a nadační fondy: Kapka naděje, Nadace Terezy Maxové, Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace Charty 77, Naše dítě,

- církevní právnické osoby zřizované církví či náboženskou společností: Česká katolická charita,
- obecně prospěšné společnosti: Člověk v tísni, Finále Plzeň, Kühnův dětský sbor.

Neziskové organizace získávají značnou část financí na podporu svých aktivit pořádáním řady akcí určených pro širokou veřejnost. K dosud nejúspěšnějším se řadí například „Běh pro paraple“ organizovaný na podporu zdravotně postižených sportovců, akce „Pomozte dětem“ podporující znevýhodněné a ohrožené děti do 18 let, „Bílá pastelka“ a „Světluška“ shromažďující finanční prostředky a informující veřejnost o životě nevidomých nebo každoroční Adventní koncerty.

Různorodost činnosti těchto veřejně prospěšných organizací je hlavním rysem a silnou stránkou tohoto sektoru.

2.4.2. Potřeba vzniku neziskových organizací

Neziskové organizace významně doplňují fungování tržní ekonomiky. Zároveň ale předpokládají její fungování a dostatečnou rozvinutost. Neziskové organizace jsou v konkrétních oblastech řešením nemožnosti stavět určité činnosti ve společnosti na ziskovou bázi, či řešením tržních selhání.

Tržní selhání znamená selhání automatických tržních mechanismů, ztrátu efektivnosti, narušení stávajícího pojetí spravedlnosti. Projevuje se nestabilitou ekonomiky, sníženou schopností soukromých subjektů na základě tržního mechanismu odstraňovat vznikající společenské problémy. Pokud samoregulační tržní mechanismus selhává, musí nastoupit i stát a snažit se intervenovat směrem k dosažení vyšší efektivnosti.

2.5. Nestátní neziskové organizace v České republice

Nestátní neziskové organizace jsou organizace, které nejsou založeny za účelem naplňování zisku. Základním impulsem pro jejich založení je snaha řešit konkrétní problémy nebo jim předcházet, a to bez ohledu na ziskovost činnosti. Na rozdíl od soukromých komerčních firem totiž hlavním měřítkem není finanční zisk, ale schopnost naplňovat veřejně prospěšnou činnost.

V České republice byla k 31. 12. 2007 na základě podkladů Českého statistického úřadu udělána statistika nestátních neziskových organizací (NNO). Největší část tvoří občanská sdružení 61 802. Nadací bylo registrováno 390 a nadačních fondů 1 048.

Počet registrovaných NNO v letech 1990 - 2007

Statistika počtu nestátních neziskových organizací v letech 1990 - 2007

Nestátní neziskové organizace	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
1990	3 879					
1991	9 366					
1992	prosinec 15 393	prosinec 1 551				
1993	prosinec 21 694	prosinec 2 768				
1994	prosinec 24 978	prosinec 3 800				
1995	prosinec 26 814	listopad 4 253				
1996	březen 27 807	březen 4 392		březen *1		
1997	březen 30 297	prosinec 5 238		březen 52		
1998	listopad 36 046	listopad **55	listopad **71	listopad 129		
1999	léto/podzim 38 072	prosinec 272	prosinec 695	prosinec 560		
2000	květen 42 302	květen 282	květen 735	květen 557		
2001	listopad 47 101	listopad 299	listopad 784	listopad 701		
2002	říjen 49 108	říjen 330	říjen 825	říjen 762	říjen 4 785	říjen 30 547
2003	listopad 50 997	listopad 350	listopad 859	listopad 884	listopad 4 946	listopad 31 509
2004	prosinec 53 306	prosinec 362	prosinec 898	prosinec 1 038	prosinec 4 927	prosinec 32 020
2005	prosinec 54 963	prosinec 368	prosinec 925	prosinec 1 158	prosinec 4 605	prosinec 33 178
2006	prosinec 58 347	prosinec 380	prosinec 992	prosinec 1 317	prosinec 4 464	prosinec 28 868
2007	prosinec 61 802	prosinec 390	prosinec 1048	prosinec 1 486	prosinec 4 446	prosinec 29 378

* Zákon č. 248/1996 Sb., o obecně prospěšných společnostech vstoupil v platnost 1. ledna 1996

** Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech vstoupil v platnost 1. ledna 1998

Zdroje: Český statistický úřad, Albertina - Firemní monitor

V České republice se lze setkat se čtyřmi základními formami nestátních neziskových organizací s širokým spektrem zástupců.

- **Občanská sdružení** (registrovaná podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů),
- **nadace a nadační fondy** (registrované podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech),
- **obecně prospěšné společnosti** (registrované podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech),
- **církevní právnické osoby** (registrované podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech).

2.6. Základní formy nestátních neziskových organizací

- Občanská sdružení,
- obecně prospěšné společnosti,
- nadace,
- nadační fondy,
- církevní právnické osoby, poskytující sociální, zdravotnické, vzdělávací a kulturní služby.

2.6.1. Občanská sdružení

Občanské sdružení (OS) je sdružení fyzických a právnických osob, které vzniká za účelem realizace společného zájmu. Zpravidla se jedná o sdružení fyzických nebo právnických osob za účelem dosahování a ochrany společného zájmu. Sdružení mohou založit nejméně tři občané České republiky, z nichž alespoň jeden je starší 18 let. Typickým znakem je členská základna.

Návrh na registraci občanského sdružení se podává na Ministerstvu vnitra České republiky.

- Právní úprava: zákon č.83/1990 Sb. o sdružování občanů.

2.6.2. Obecně prospěšné společnosti

Obecně prospěšné společnosti (OPS) jsou subjektem poskytujícím obecně prospěšné služby všem za stejných podmínek. Zakladatelem OPS může být v souladu s § 3 zákona každá fyzická nebo právnická osoba. Zisk nemůže být přerozdělován mezi zakladatele nebo zaměstnance, používá se na financování dalších aktivit společnosti.

- Právní úprava: Novela zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech (zákon č. 208/2002).

2.6.3. Nadace

Cílem nadací je dávat peníze tam, kde je to potřeba. Nadace svými financemi pomáhají v nejrůznějších oblastech lidských aktivit. Podporují např. péči o staré lidi, postižené děti, podílejí se na záchraně kulturních památek, ochraně životního prostředí a pomáhají v mnoha dalších potřebných oblastech. Cílem nadací není přímá péče o klienty či poskytování služeb, nýbrž finanční podpora a propagace dobrých věcí. Za tímto účelem shromažďují peníze a též budují a spravují své nadační jmění.

Finanční povaha nadací - „nadace je sdružením majetku“

- Fungování nadací primárně upravuje Zákon o nadacích a nadačních fondech č. 227/1997 Sb.

2.6.4. Nadační fondy

Nadační fondy jsou, stejně jako nadace, nezávislé subjekty finanční povahy, založené za účelem podpory veřejně prospěšných aktivit a projektů. Fungování nadačních fondů upravuje zákon o nadacích a nadačních fondech č. 227/1997 Sb. Nadační fondy, jako nový právní typ, byly do českého právního řádu zavedeny zákonem o nadacích a nadačních fondech v roce 1998. Do té doby právní typ nadačního fondu neexistoval. Byl vytvořen jako

subjekt finanční povahy jako alternativa k nadacím, které, na rozdíl od nadačních fondů, mají povinnost nadačního jmění v minimální hodnotě 500 000 Kč. První nadační fondy tedy vznikly přeregistrací z organizací, které před účinností nadačního zákona měly ve svém názvu „nadace“.

Nadační fondy se sdružují v rámci Asociace nadačních fondů při Fóru dárců. Tyto nadační fondy přijaly Etický kodex pro své fungování.

2.7. FOKUS Tábor

Občanské sdružení FOKUS Tábor vzniklo v roce 2000. V současné době poskytuje FOKUS Tábor podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách čtyři služby.

- Sociální rehabilitaci,
- odborné sociální poradenství,
- sociálně terapeutické dílny,
- sociálně aktivizační služby pro uživatele o.s. FOKUS Tábor.

Posláním sdružení je podporovat lidi s duševním onemocněním uplatnit se ve společnosti a plnohodnotně žít.

Cíle sdružení

Mezi hlavní záměry FOKUSu Tábor patří podporování lidí s duševním onemocněním v naplňování jejich přání.

- najít své místo a uplatnění v životě,
- zlepšit vztahy s blízkými,
- najít si nové přátele,
- rozvíjet své dovednosti a pracovat, vzdělávat se,
- samostatně bydlet,
- lépe pečovat o své zdraví a zevnějšek.

2.7.1. Principy práce ve FOKUS Tábor

Aby práce probíhala tak jak má, musí mít také své obecné zákonitosti.

- *Dobrovolnost* – je respektován princip dobrovolnosti,
- *Individuální přístup* – služby vychází z přání a potřeb uživatelů,
- *Samostatnost* – snaha předejít závislosti uživatele na službě,
- *Týmová práce* – aby poskytované služby byly co nejkvalitnější, práce probíhá v týmu,
- *Zaměření na celek* – snaha nahlížet na problém uživatele v širších souvislostech,
- *Flexibilita* – služby se pružně přizpůsobují potřebám uživatelů,
- *Dodržování práv uživatelů* – respekt jedinečnosti uživatelů bez ohledu na jeho etnickou příslušnost, rasu, barvu pleti, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci a náboženské či politické přesvědčení.

2.7.2. Cílová skupina

Cílovou skupinu tvoří dlouhodobě duševně nemocní lidé, kteří se chtějí zařadit do poskytovaných programů a jsou ochotni respektovat pravidla jednotlivých služeb. Konkrétními uživateli jsou především lidé z táborského regionu starší 18 let. Služby nejsou poskytovány lidem, kteří mají akutní problémy s alkoholem nebo jinou drogou. K poskytovaným službám je potřeba doporučení odborného lékaře – psychiatra.

Duševní onemocnění představuje duševní poruchu, se kterou se člověk nerodí, ale získává ji během svého života. Onemocnět může tedy kdokoli, kdo se nyní považuje za zdravého. Je to porucha, která způsobuje, že se myšlení a chování člověka vymyká z toho, co je obecně považováno za normální. Nemocný člověk si v nemoci zachovává svoje schopnosti, dovednosti a inteligenci, jen je nemůže v určitých obdobích svého života plně využívat.

2.7.3. Sociálně terapeutické dílny

Posláním dílen je zajišťovat dlouhodobou podporu ve zdokonalování pracovních dovedností a návyků prostřednictvím pracovních programů:

- textilní,
- rukodělní,
- zahradnický.

Hlavním cílem sociálně terapeutických dílen je obnova pracovních dovedností a návyků. Udržení psychické rovnováhy a posílení zdravé stránky uživatele, stabilizace zdravotního stavu a rozvoj fyzické kondice. Podporovat motivaci a strukturovat denní činnosti sociálně izolovaných občanů s duševní nemocí a smysluplné využití volného času. Dále se snaží o maximální využití funkčního potenciálu a zlepšení či udržení kvality života. Pomáhá v návratu a uplatnění ve společnosti, prosazování práv a zájmů občanů s duševní nemocí. Velmi důležitým aspektem je navazování sociálních kontaktů a prevence izolace uživatelů, samoty a sociálního vyloučení.

2.7.4. Kavárna CAFÉ FOKUS

Kavárna slouží jako prostor pro integraci a překonání předsudků a bariér, k poskytování možnosti obnovit běžné sociální a společenské vazby lidem s duševním onemocněním s veřejností. Láká příjemným posezením v klidném prostředí se zahradní terasou a dětským hřištěm. Součástí kavárny je Klubová místnost, ve které probíhají výstavy, divadelní vystoupení, autorská čtení apod. Můžete zde také zakoupit výrobky vyrobené ve chráněných dílnách FOKUS Tábor. Dále je zde možnost internetového koutku.

2.7.5. Sociálně aktivizační služby

Uživatelům služeb jsou také nabízeny volnočasové a zájmové programy, v jejichž rámci jsou pořádány kulturní a sportovní aktivity, výlety a rekondiční pobyty apod. Dále mají uživatelé možnost vybrat si z několika

vzdělávacích programů jako např. kurzy PC, kurzy cizích jazyků, práce se dřevem apod.

2.7.6. Projekty

Díky projektům mohl FOKUS Tábor vybudovat a vybavit chráněné dílny, zřídit mobilní obchůdek a pomoci tak lidem s duševním onemocněním v možnostech zaměstnávání. Dále mohl rozšířit možnosti pro pracovní rehabilitaci, pořádat přednášky, výstavy, výlety a další aktivity potřebné k začleňování osob s duševním onemocněním do společnosti.

PHARE 2003 RLZ – Posílení aktivní politiky zaměstnanosti

„Nová šance pro duševně nemocné“

Společný regionální operační program (SROP)

„Integrací proti sociálnímu vyloučení osob s duševním onemocněním“

„Sociální integrace – cesta k pracovnímu uplatnění osob s duševním onemocněním“

Grant Nadace rozvoje občanské společnosti – NROS

„FOKUS Tábor – Profesionální partner duševně nemocných“

Grantový program Jihočeského Kraje – Podpora programů zdravotně postižených

„FOKUS Tábor – komplexní služby sociální a pracovní rehabilitace pro duševně nemocné“

3. Zdroje financování vybrané organizace

3.1. Financování neziskové organizace

FOKUS Tábor je občanské sdružení, které své finanční prostředky potřebné k provozování svých služeb získává pomocí dotací od EU, od státu, Jihočeského kraje, města Tábor, nadací, z různých grantů a od sponzorů. Má také podporu Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví. Dále využívá samofinancování. Zajišťuje tedy část potřebných finančních zdrojů vlastní činností. Díky této schopnosti provozuje FOKUS Tábor dvě zařízení – chráněné dílny a kavárnu.

Neziskové organizace potřebují k naplnění svého poslání finanční zdroje. Jedná se o klíčový bod, a proto musí nezisková organizace vytvářet strategii vedoucí k dlouhodobému zajištění finančními zdroji. Tvorba strategie znamená, že se nezisková organizace programově obrací na subjekty, které i přesto že nejsou příjemci služeb neziskové organizace, chtějí se ve větší či menší míře podílet na jejím poslání. Pro neziskovou organizaci je důležité, aby sympatizující subjekty správně pochopily poslání a cíle organizace. Důležitost pochopení vzrůstá vzhledem k sílícímu „konkurenčnímu“ prostředí, ve kterém se neziskové organizace pohybují.

3.2. Druhy financování neziskové organizace

Vícezdrojový charakter financování je obvykle kombinací veřejného financování s financováním z neveřejných zdrojů. Každá nezisková organizace se musí snažit o optimální kombinaci dosažitelných finančních zdrojů.

3.2.1. Veřejné financování

Veřejné financování instituce státní správy (ministerstva) a samosprávy. Jde tedy o financování z veřejných rozpočtů v rámci státní dotační politiky, která je zásadní pro neziskové organizace z hlediska optimalizace jejich dosažitelných finančních zdrojů.

Hlavní oblasti státní dotační politiky

Pokud chce nezisková organizace počítat s dosažitelnou dotací z veřejných zdrojů, musí rozvíjet některou z výše uvedených oblastí.

- Poskytování sociálních služeb,
- ochrana a podpora zdraví (zdrav.postižení, senioři),
- vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů,
- rozvoj, podpora, prezentace kultury,
- zapojení do programů EU,
- rozvoj sportu a tělovýchovy,
- podpora fungující rodiny,
- rozvoj dobrovolnické služby,
- národnostní a etnické menšiny,
- péče o ohrožené a problémové skupiny obyvatel,
- pomoc řešení mimořádných a krizových situací,
- bezpečnost provozu,
- drogová problematika,
- informační společnost.

Nezisková organizace se ale nesoustředí pouze na dotace. Možnosti veřejných zdrojů jsou mnohem širší a zahrnují.

- Zdroje související se zadáním veřejné zakázky,
- zdroje vyplývající ze smluv o poskytování služeb,
- zdroje poskytované na základě zákona (týká se církevních organizací, veřejných a soukromých škol a politických stran),
- ostatní zdroje (např. Nadační investiční fond).

Finance z neveřejných zdrojů poskytují individuální dárci (tuzemští i zahraniční), firemní dárci, tuzemské i zahraniční nadace.

Dalšími možnostmi neziskové organizace jsou členské příspěvky, příjmy dosažené z loterií a her, daňová a poplatková zvýhodnění a příjmy z vlastní činnosti.

Členské příspěvky jsou především zdrojem příjmů občanských sdružení. Obvykle jde o stabilní příjem. Jeho evidence zásadně nezatěžuje administrativu neziskové organizace a neuvádí ji do ohrožujících finančních rizik. Nevýhodou je většinou malý rozsah členských příspěvků, takže je nelze považovat za strategický zdroj finančních příjmů.

Příjmy dosažené z loterií a her jsou pro neziskové organizace dosažitelné na základě speciálního zákona. Podle zákona o loteriích a jiných podobných hrách č. 202/1990 Sb. musí být stanovené procento výtěžku z loterie použito na veřejně prospěšný účel uvedený v povolení loterie.

Daňové a poplatkové zvýhodnění umožňuje neziskovým organizacím zákon o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. Nestátní neziskové organizace jsou podle tohoto zákona právníky osobami nezřízenými za účelem podnikání, kterým stát poskytuje úlevu při zdaňování jejich činnosti. Tento zákon také

definuje obecně prospěšné účely, na které je možné poskytnout dary s daňovou úlevou pro dárce.

NNO mohou konkrétně snížit základ daně o 30%, nejvíce však o 3 000 000,- korun. §18 zákona ukládá NNO účtovat každou činnost. Ztráta z jedné akce nemůže být kryta výdělkem z jiné akce. NNO mají úroky z finančních prostředků na běžném účtu osvobozeny od daně.

Nadace mají zvláštní výhodu, mohou svůj majetek zaregistrovat na obchodním soudu jako nadační jmění. Úroky, dividendy, příjmy z pronájmu nemovitostí, či autorských nebo patentových práv jsou pak osvobozeny od daně z příjmu.

Kombinace veřejných a neveřejných zdrojů je individuálním rozhodnutím konkrétní neziskové organizace. Na žádný ze zdrojů neexistuje právní nárok. U nestátních neziskových organizací by měly převládat finance z neveřejných zdrojů. Proto musí vytvářet okruh stálých dárců s nimiž dlouhodobě spolupracuje.

3.2.4. Individuální dárcovství

Neziskové organizace průběžně oslovují veřejnost, za účelem získání darů. Jako přímá forma oslovení je často volen osobní dopis. Individuální dárce, kteří pozitivně reagovali na oslovení za účelem získání prvního daru se dostávají do užší databáze organizace. Ta má zájem učinit z těchto dárců pravidelné dárce. Dále pak také existují pravidelné dary, inkasní příkazy, trvalé příkazy.

3.2.5. Firemní fundraising

Spolupráce s firmami je velmi obtížná. Nezisková organizace musí studovat motivy, které vedou firemní dárce ke spolupráci. Jejich motivy nebývají vždy zcela pozitivní. Každý podnik chápe spolupráci s neziskovou organizací jako součást reklamy, jako cestu vedoucí k daňovým úlevám, jako

prostředek k uspokojení ředitele podniku. Nebo se také objevuje potřeba investovat volné finance. Některé podniky považují spolupráci s neziskovou organizací jako tradici.

3.3. Samofinancování

Za pozitivní faktor je považována schopnost neziskové organizace zajistit část potřebných finančních zdrojů vlastní činností.

Hlavním a základním způsobem financování podnikatelské organizace je samofinancování. Vlastní podnikání NNO. NNO využívající samofinancování se nesoustředí „jen“ na realizaci svého poslání, ale prostřednictvím jiných podnikatelských činností si sama zajišťuje prostředky k realizaci poslání. Samofinancování úzce souvisí s podnikáním, které vychází z poslání NNO.

Často tedy zazní otázka, jak se tedy liší podnikatelská organizace od NNO? Rozdíly jsou především v prioritách, tvorbě a využití zisku.

Podnikatelská organizace	NNO
<i>Priority:</i>	<i>Priority:</i>
zisk, kladné cash flow	poslání, hodnoty
poslání	minimalizace ztráty, zisk, vyrovnaný peněžní rozpočet
hodnoty	
<i>Využití zisku a cash flow:</i>	<i>Využití zisku a cash flow:</i>
prerozdělení mezi majitele a akcionáře, částečně reinvestice či dobročinnost	reinvestování do činností naplňující poslání NNO

Samofinancování u NNO slouží jako možnost, kterou musí NNO důkladně zvážit, než ji využije. Není to jednoduché rozhodování. O samofinancování může vážně uvažovat ta NNO, která:

- má jasně definované poslání,
- toto poslání je akceptováno všemi členy NNO,

- má jasně definovaný realistický strategický plán,
- je schopná pružně se přizpůsobit měnícím se okolním podmínkám,
- je schopna měřit výsledky své činnosti,
- má poctivě vedené účetnictví,
- má dobré vztahy se státní správou,
- má dostatek dalších finančních zdrojů pro svou činnost.

3.3.1. Prostředky samofinancování

Mezi nejčastější patří členské příspěvky. Jsou to především individuální dary členů NNO. Ti za to dostávají určitou protihodnotu. Např. slevy na vzdělávací semináře, předplatné časopisu NNO apod. Mezi další možnosti patří stanovení plateb za poskytované služby. NNO může zájmu samofinancování zpoplatnit některé své činnosti. Např. poradenství v oblasti právní, sociální, ekologické apod. Tento způsob je mnohem efektivnější a lze získat mnohem více prostředků než v případě členských příspěvků. Je ale také nutno počítat s mnohem větší časovou náročností. Mít zpoplatněnou činnost také znamená, mít odborníky, kteří zvolenou zpoplatněnou činnost zajistí v nejvyšší možné kvalitě. Je zde ale i jisté riziko, že zpoplatnění služby, která byla dříve poskytována zadarmo, bude mít za následek odliv dosavadních klientů pokud mají možnost přejít jinam.

Další možností zajišťující samofinancování je prodej vlastního zboží. Některé NNO řídí např. chráněné dílny, kde pracují v rámci terapeutických programů klienti postižení nemocí či tělesnou vadou. Získané tržby za prodané výrobky jako jsou např. keramika, obrázky a jiné ruční práce, mohou být důležitým finančním zdrojem. Výroba i prodej se také obvykle dotuje z grantů. Nejlepší situací je, když nabízené výrobky nebo služby mají podobný charakter jako je poslání organizace. Když organizace zabýváající se zkvalitněním života psychicky nemocných otevře dílnu, v níž se tyto lidé rámci ergoterapie zabývají vyšíváním, háčkováním, sběrem a sušením léčivých bylin, které nabízejí k prodeji, jde o dobrý záměr.

Čím dál je podnikatelská činnost od poslání organizace, tím jde o více rizikový podnik. I zde ale úspěch není vyloučen. Každou situaci je proto nutné posuzovat případ od případu.

Dalším příjmem NNO mohou být příjmy z pronájmu. Pokud organizace vlastní a má k dispozici nějaký hmotný majetek, ať už se jedná o budovu, prostory, popř. automobil, který momentálně nevyužívá k vlastní činnosti. Příjmy z pronájmu bývají dobrým a v převážné většině také stabilním zdrojem finančních prostředků.

Také nehmotný majetek může zabezpečovat samofinancování. Nejčastěji se NNO zařazují do nějaké reklamy a výměnou za poplatek propůjčují své jméno nějaké podnikatelské organizaci. Ta má postavenou strategii tak, že např. jogurt, na kterém je nápis, že koruna z každého prodeje jde na dobročinné účely, půjde mnohem více na odbyt než konkurenční jogurty bez nápisu.

Další, ale spíše mimořádnou situací je, když dárce prostřednictvím závěti odkáže větší objem finančních prostředků. Pak se také může stát, že NNO má nadbytek finančních prostředků. V této nastalé situaci může management NNO zvážit finanční investování jako cestu k samofinancování. Velmi rizikové je investování do akcií, tuto možnost je lepší naprosto vynechat.

A vhodné je také volit za partnery velké zavedené instituce s dobrými referencemi.

Samofinancování jako specifická cesta NNO k finančním prostředkům má své výhody i nevýhody.

Výhody

- Může výrazně zvýšit objem disponibilních finančních prostředků,
- může překlenout období nedostatku finančních prostředků z dotací a grantů,
- může pozitivně zviditelnit NNO.

Nevýhody

- Není použitelné pro všechny typy NNO,
- není jednoduché,
- nemá žádný přesný návod,
- může vyvolávat neočekávané konflikty,
- není to cesta k rychlému získání finančních prostředků.

3.4. Řízení cash flow v neziskové organizaci

V neziskové organizaci je nutné velmi pečlivě oddělit kategorie hospodářský výsledek (zisk, ztráta) a reálné peněžní toky (cash flow). Účetně se totiž organizace mohou nacházet ve ztrátě, ale cash flow musí být vždy vyrovnané. Pokud neziskové organizaci chybí reálné peněžní prostředky, nemohou její plánované činnosti probíhat.

4. Charakteristika způsobů vedení účetnictví

4.1. Účetnictví a daně neziskových organizací

Od 1.1.2004 upravují účetnictví účetních jednotek, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy, organizačními složkami státu, a účetními jednotkami, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, následující předpisy:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a to včetně zákona č. 437/2003 Sb., kterým se mění zákon o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony,
- vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění vyhlášky č. 477/2003 Sb.,
- vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, ve znění vyhlášky č. 476/2003 Sb.,
- České účetní standardy pro ÚSC, PO, SF a OSS č. 501 – 522 a České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

4.2. Zákon o účetnictví

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropských společenství rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost.

Vztahuje se na.

- Právnícké osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu,

- fyzické osoby, za předpokladu, že splňují některou z podmínek nově definovaných v zákoně o účetnictví, např. jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku nebo jejich obrat překročil částku 6 mil. Kč a další.

4.3. České účetní standardy

Ministerstvo financí vydalo s účinností od 1. ledna 2004 české účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Cílem standardů je upravit jednotlivé oblasti účtování podrobněji, než je řešeno v zákoně o účetnictví a vyhlášce.

Neziskové organizace musí plně respektovat zákon o účetnictví. Povinně účtují prostřednictvím podvojných zápisů o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.

Pro některé vybrané druhy neziskových organizací, vyjmenované v § 9, odst. 3, zákona o účetnictví, je dána možnost vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

- Občanská sdružení, jejich organizační jednotky s právní subjektivitou,
- církve a náboženské společnosti nebo církevní instituce, jež jsou církevní právnickou osobou,
- obecně prospěšné společnosti,
- honební společenstva,
- nadační fondy,
- společenství vlastníků jednotek,
- územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí,
- příspěvkové organizace na základě rozhodnutí jejich zřizovatele,
- ostatní účetní jednotky, o nichž to stanoví zvláštní zákon.

Ke změně rozsahu vedení účetnictví dochází vždy jen k prvnímu dni účetního období.

4.4. Daňové předpisy neziskových organizací

4.4.1. Daň z příjmů

Daň z příjmů je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Součástí tohoto zákona je i zdanění právnických osob - § 17 a násl., které řeší také záležitosti neziskových organizací.

Novela zákona o daních z příjmů zavedla od roku 2002 nově různé formy zdaňovacího období. Tím může být:

- kalendářní rok,
- hospodářský rok, jehož rozsah je upraven v zákoně o účetnictví,
- účetní období, pokud je toto účetní období delší než kalendářní rok.

Komplikovanost spočívá v tom, že neziskové organizace mají různé typy příjmů:

- příjmy, které nejsou předmětem daně (§ 18 odst. 2 písm. a), odst. 4 písm. b) a c)),
- příjmy, které nejsou předmětem daně za určitých podmínek (§ 18 odst. 4 písm. d))
- příjmy, které sice jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené (§ 19 odst. 1 písm. a), b), e) f) a r)),
- příjmy vyplývající z jejich poslání, které jsou vymezeny ve statutech, zřizovacích listinách, zvláštními předpisy (§ 18 odst. 4 písm. a)),
- příjmy, které jsou předmětem daně (§ 18 odst. 3, § 18 odst. 5).

4.4.2. Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem daně z přidané hodnoty jsou zdanitelná plnění uskutečněná v tuzemsku při podnikání, a to i v případě, že se jedná o činnost vykazující všechny znaky podnikání kromě jediného – je prováděna podnikatelem (§ 2 odst. 1).

Novely zákona o dani z přidané hodnoty č. 17/2000 Sb. a č. 22/2000 Sb. přinesly zásadní změny, které se právě neziskových subjektů vykonávajících činnosti, zařazené podle tohoto zákona mezi osvobozená plnění, přímo dotkly. Změnám v rozsahu evidence DPH odpovídá i změna ve formuláři Přiznání k dani z přidané hodnoty, které se podávalo poprvé za leden 2001, popř. I. čtvrtletí 2001. S účinností od 1.1.2001 platí zcela nové znění § 19a; povinností daňového subjektu je vést daňovou evidenci v členění potřebném pro sestavení daňového přiznání, jak ukládá § 11 téhož zákona.

5. Dokumentace zpracovaných údajů

5.1. Hospodaření roku 2005

Rok 2005 by se dal charakterizovat jako rok rozvoje služeb. Díky projektu EU, PHARE 2003 RLZ – „Nová šance pro duševně nemocné“ a SROP – „Integrací proti sociálnímu vyloučení osob s duševním onemocněním“, mohlo OS FOKUS rozšířit a zkvalitnit poskytované služby a vybavení. Rovněž OS navázalo užší a intenzivnější spolupráci s mnoha odborníky a institucemi, což vedlo také k rozvoji služeb a jejich zkvalitnění.

Ale rok 2005 byl také ovšem rokem „zápasu o finanční přežití“. Především v důsledku snížené dotace Krajského Úřadu se OS dostalo do velkých finančních problémů v běžném provozu. Po roce vyjednávání a osobní návštěvě ve FOKUSu sice úředníci přiznali neoprávněnost snížené dotace, bohužel další finanční prostředky ale FOKUS neobdržel. Celý rok byl tedy velkým bojem a skončil schodkem hospodaření více než 200 tisíc korun.

Sníženou dotaci se OS FOKUS snažilo kompenzovat především zvýšením vlastních příjmů pomocí výdělků chráněných dílen a provozováním kavárny. Touto vynaloženou činností se podařilo získat 400 tis. korun.

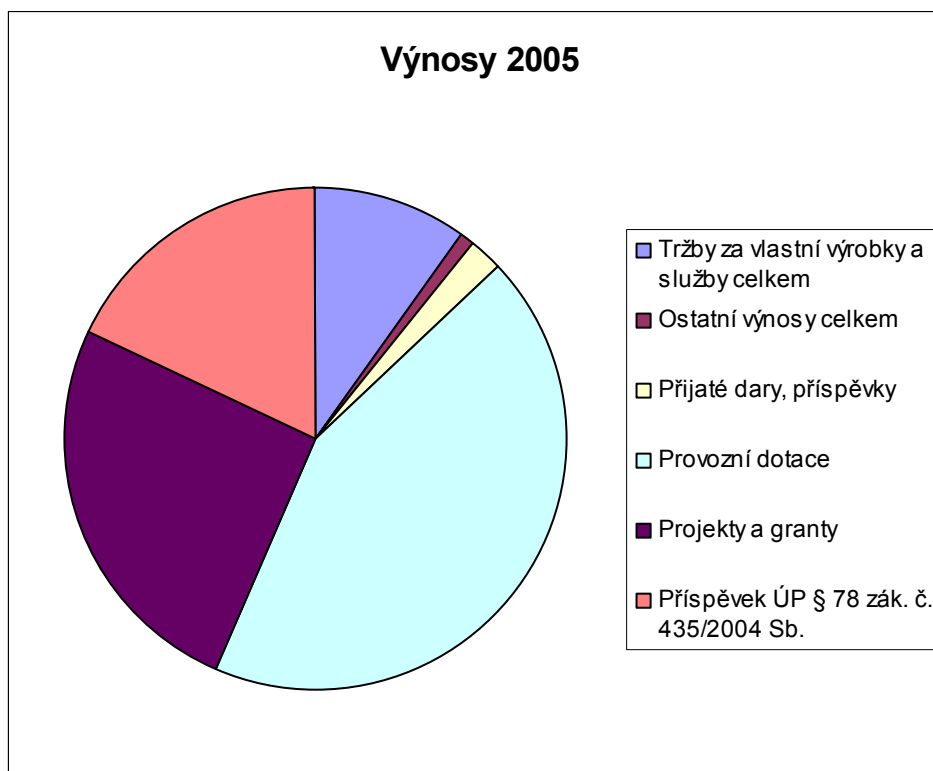
5.1.1. Sponzoři roku 2005:

- AES Bohemia, spol. s r.o.,
- SINFO spol. s r.o.,
- Lions club Tábor,
- DELTA ENERGY SYSTEMS spol. s.r.o.,
- BRISTOL – MYERS SQUIBB spol. s.r.o.,
- KDU ČSL,
- FOTOFAST,
- LOFAS BAND,
- Mgr. Pavel Eybert, Miloš Švarc.

5.1.2. Výnosy

HOSPODAŘENÍ ROKU 2005 - VÝNOSY

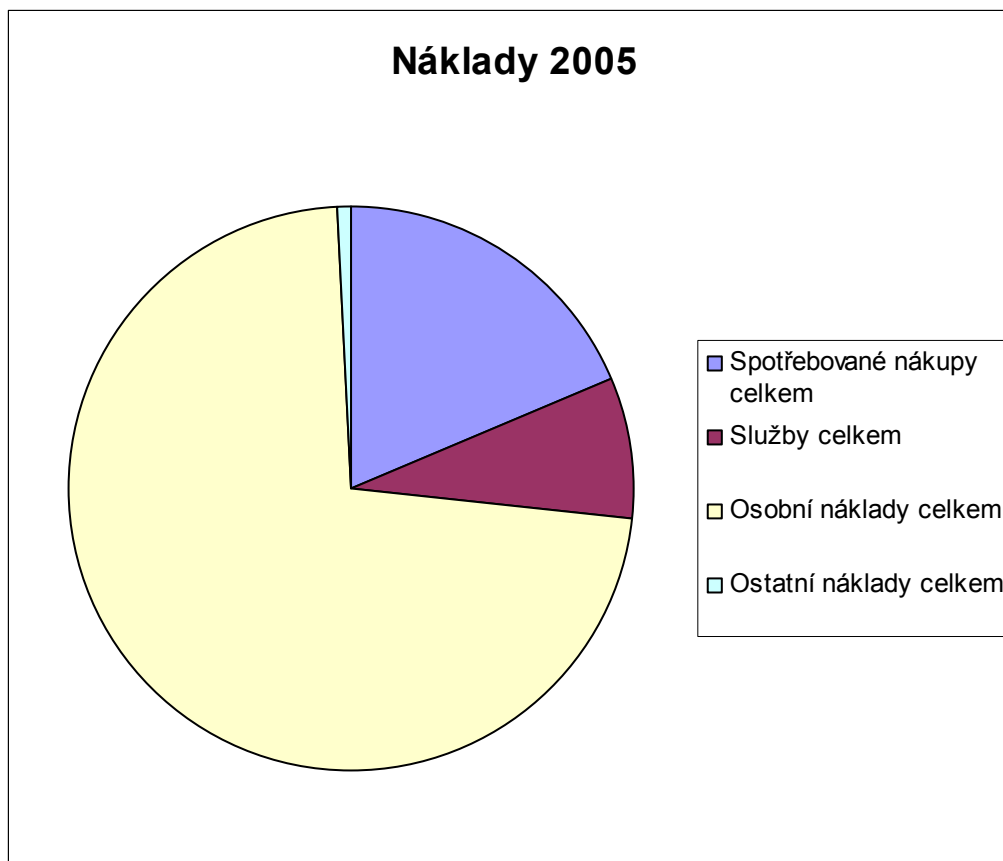
Tržby za vlastní výrobky a služby celkem	380 550
Tržby za vlastní výrobky	242 386
Tržby z prodeje služeb	138 164
Ostatní výnosy celkem	37 738
Úroky	905
Volnočasové aktivity	3 018
Úhrada pojišťovny	16 916
Ostatní příjmy	11 899
Příjmy z pronájmu	5 000
Přijaté dary, příspěvky	85 860
Členské příspěvky	1 050
Dary	84 810
Provozní dotace	1 657 295
Jihočeský kraj	1 025 000
Městské úřady	53 710
Ministerstvo zdravotnictví ČR	164 250
ÚP Tábor	414 335
Projekty a granty	977 248
PHARE 2003 - Aktivní politika zaměstnanosti	783 097
SROP 3.2 na podporu sociální integrace	148 151
MěÚ - zpracování projektu rekonstrukce	46 000
Příspěvek ÚP § 78 zák. č. 435/2004 Sb.	686 996

5.1.3. Náklady

HOSPODAŘENÍ ROKU 2005 - NÁKLADY

Spotřebované nákupy celkem	744 666
Spotřeba materiálu	545 560
Spotřeba energie	199 106
Služby celkem	330 652
Opravy a udržování	1 342
Cestovné	68 927
Telefon, poštovné, nájemné	260 383
Osobní náklady celkem	2 910 493
Mzdové náklady	1 697 142
Dohody o provedení práce, DPČ	503 073
Zákonné sociální, zdravotní pojištění	710 278
Ostatní náklady celkem	29 684
Pojistné	24 615
Pohoštění	775
Penále pozdní platby, odepsané potraviny	961
Úroky z úvěru	3 333
Odpisy HIM	14 323
Poskytnuté příspěvky	700
CELKEM	4 030 518
Výsledek hospodaření	- 204 830

5.2. Hospodaření roku 2006

Rok 2006 byl pro FOKUS Tábor rokem evropských projektů. Úspěšně dokončili dva projekty financované Evropskou unií a státním rozpočtem České republiky. Hlavním cílem v tomto roce bylo zaměřit se na zkvalitnění služeb pro uživatele.

Příjmy z projektů pro rok 2006 činily 2 849 408,- Kč. Celkového zisku OS dosáhlo ve výši 107 374,- Kč.

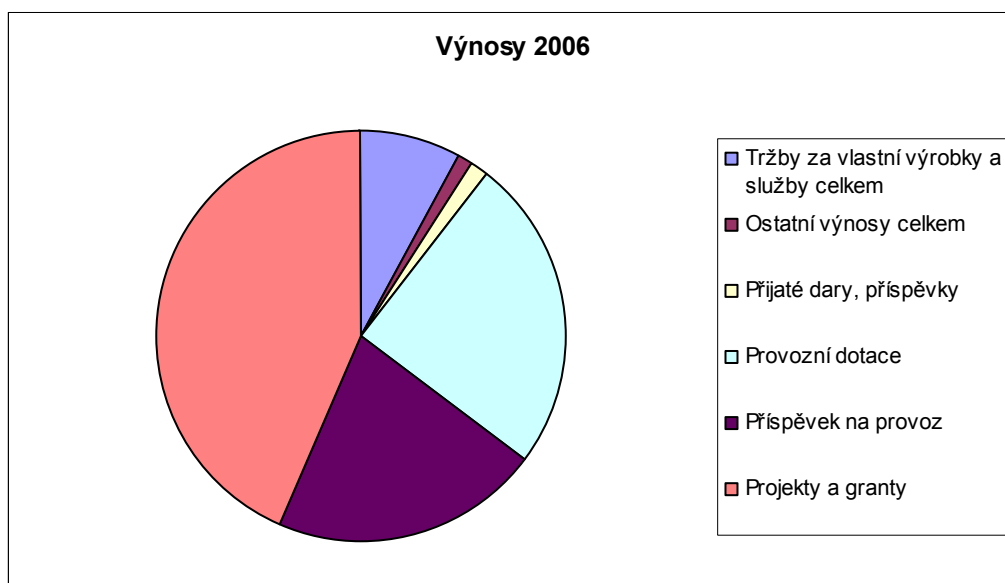
5.2.1. Sponzoři roku 2006:

- AES Bohemia, s.r.o.,
- SINFO spol. s.r.o.,
- ČESKÁ SPORITELNA a.s.,
- AKSAMITE,
- FEST 2004 o.s.,
- KAVÁRNA No.18,
- Mgr. Pavel Eybert, Ing. Luboš Fendrych, Petr Fišer, Pavel Krejčí, František Mašek, Petr Toman, Vít Zbyněk.

5.2.2. Výnosy

Hospodaření roku 2006 - výnosy

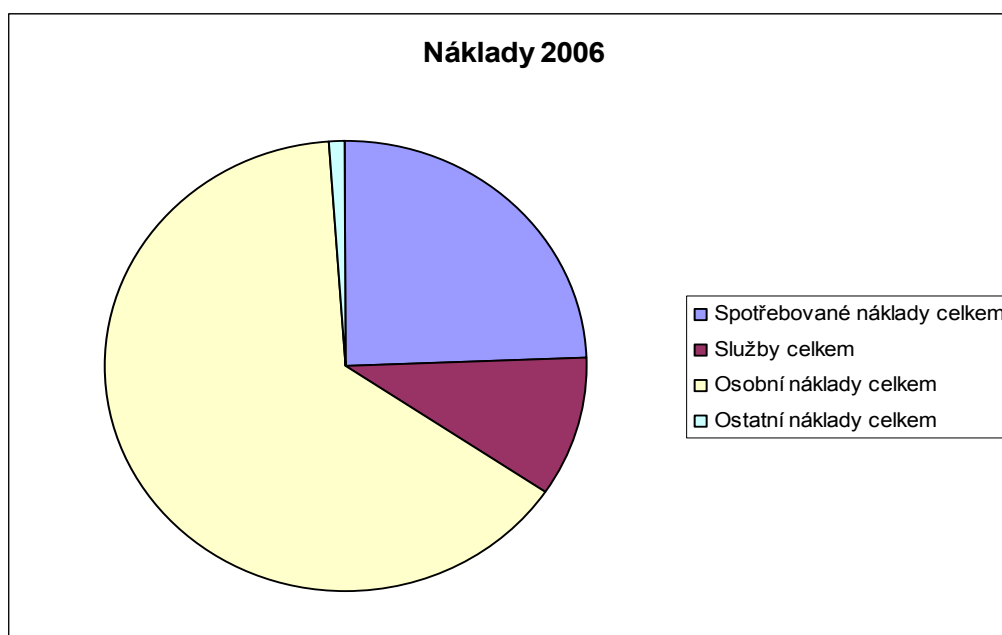
Tržby za vlastní výrobky a služby celkem	527 064
Tržby za vlastní výrobky	268 738
Tržby z prodeje služeb	65 452
Tržby za prodané zboží	192 874
Ostatní výnosy celkem	70 099
Úroky	9 110
Kurové zisky	24 735
Příjmy z podnájmu	7 000
Volnočasové aktivity	5 454
Ostatní výnosy	23 800
Přijaté dary, příspěvky	94 454
Dary	89 623
Sbírky	4 031
Členské příspěvky	800
Provozní dotace	1 617 550
Krajský úřad Jihočeského kraje	1 336 000
Městské a Obecní úřady	95 000
Úřad práce v Táboře	155 550
Ministerstvo zdravotnictví ČR	31 000
Příspěvek na provoz	1 371 331
Příspěvek na provoz podle § 78 zák.č. 435/2004 Sb.	938 831
ÚP na zřízení nových pracovních míst pro OZP	420 000
ÚP veřejně prospěšné pracovní místo	12 500
Projekty a granty	2 849 408
SROP - Integrací proti sociálnímu vyloučení	889 987
SROP - Sociální integrace Cesta k pracovnímu uplatnění	1 337 074
PHARE 2003 - Nová šance pro duševně nemocné	599 672
Nadace Via - T-mobile	22 675
Výnosy celkem	6 529 906

5.2.3. Náklady

Hospodaření roku 2006 - náklady

Spotřebované náklady celkem	1 563 607
Spotřeba materiálu	1 364 536
Spotřeba energie	199 071
Služby celkem	623 969
Opravy a udržování	77 870
Cestovné	115 231
Telefon	53 485
Poštovné	21 818
Nájemné	103 431
Ostatní služby	252 134
Osobní náklady celkem	4 106 287
Mzdové náklady zaměstnanců	2 008 248
Mzdové náklady zaměstnanců chráněných dílen	551 176
Mzdové náklady zaměstnanců projektů	446 871
Dohody o provedení práce, pracovní činnosti	137 106
Zákonné sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a dohod	816 473
Zákonné sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců chráněných dílen	146 413
Ostatní náklady celkem	76 479
Pokuty, penále	237
Škody	600
Pojistné	20 817
Úroky, poplatky na bankovním účtu, ostatní	54 825
Odpisy HIM	41 190
Poskytnuté členské příspěvky	11 000
Náklady celkem	6 422 532
Výsledek hospodaření	107 374

Zlepšený výsledek hospodaření z roku 2006 ve výši 107 374,- Kč byl použit na hrazení ztráty z roku 2005.

5.3. Hospodaření roku 2007

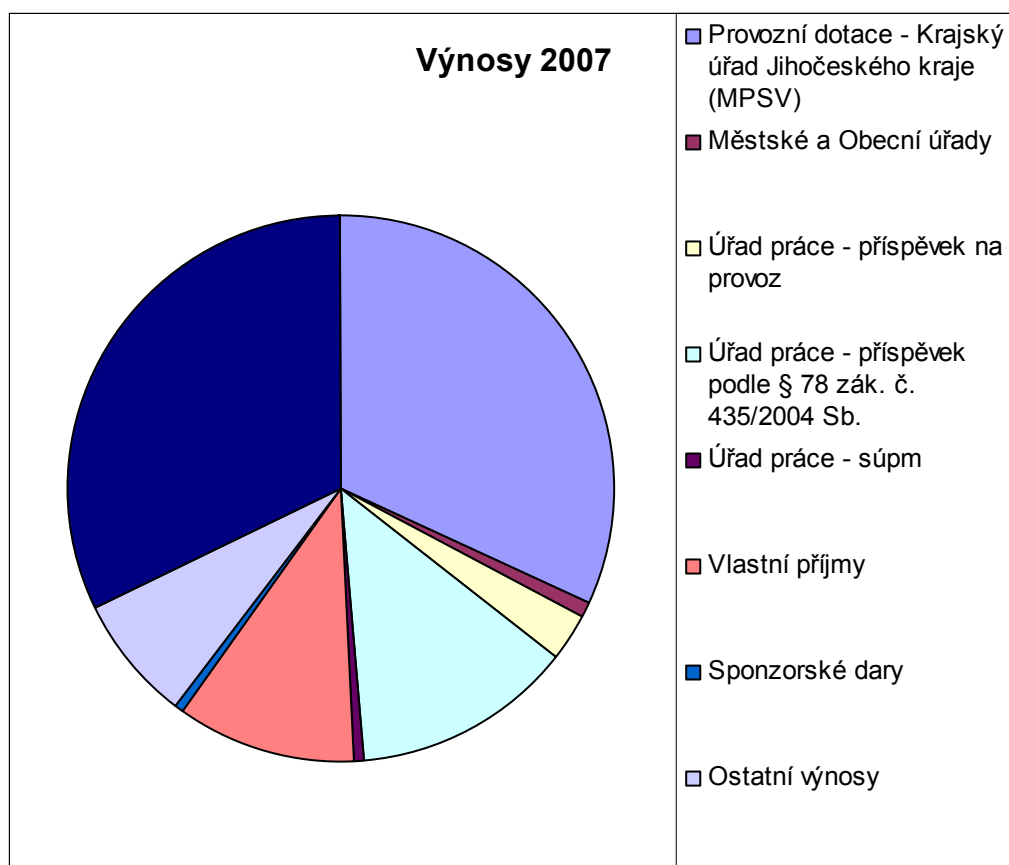
Od 1. ledna roku 2007 vstoupil v platnost nový Zákon o sociálních službách 108/2006 Sb. , který nastavil nová pravidla jak pro uživatele, tak i pro poskytovatele sociálních služeb. Financování v tomto roce i přes řadu trvalých úsporných opatření nepodařilo zabezpečit dostatek finančních prostředků a hospodaření skončilo ztrátou 176 000,- korun. Zvýšily se vlastní příjmy z chráněných dílen a kavárny a realizovali se dva evropské projekty. Nepodařilo se ale uspět v navýšení dotací na poskytování sociálních služeb, tak aby byly pokryty vzrůstající náklady s inflací, nárůstem uživatelů služeb a potřebou rozšiřování a zkvalitňování služeb.

5.3.1. Sponzoři roku 2007

- AES Bohemia s.r.o.,
- DENTALAT v.o.s.,
- SINFO s.r.o.,
- AKSAMITE s.r.o.,
- FONTEA a.s.,
- TAROTEX s.r.o. Chotoviny,
- BOHEMIA CHIPS Choustník,
- PEKAŘSTVÍ Planá nad Lužnicí,
- VSP Data s.r.o.
- Mgr. Pavel Eybert, Mudr. Karel Staněk, Ing. Vladislav Veselý.

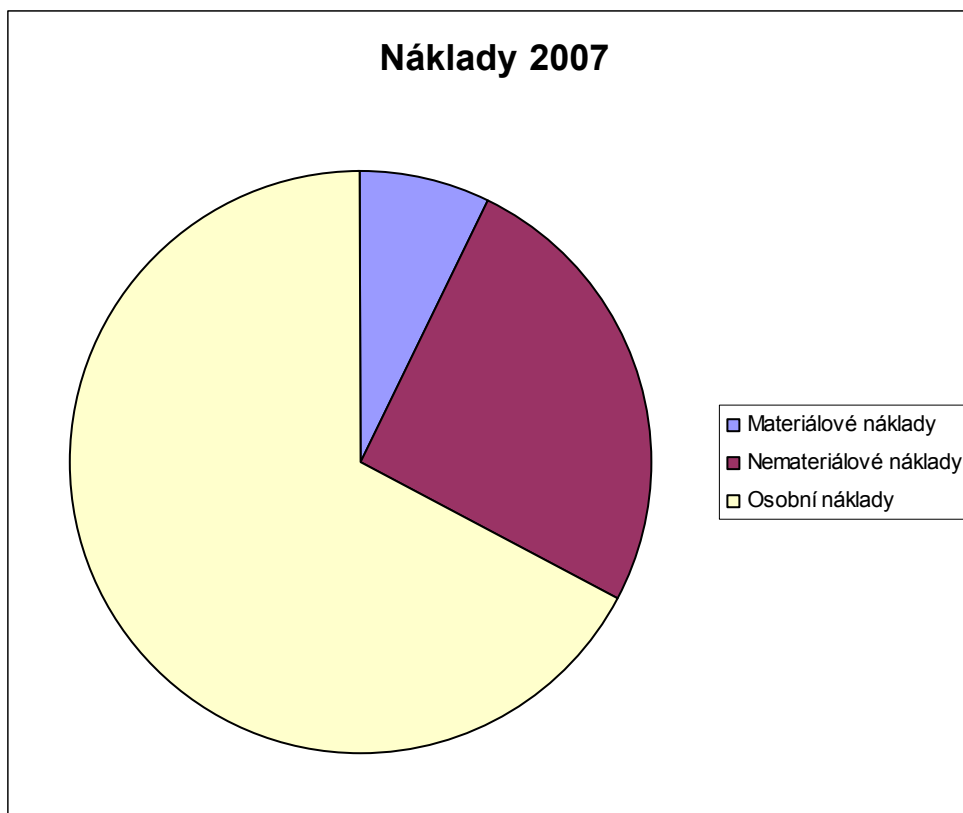
5.3.2. Výnosy

Hospodaření roku 2007 - výnosy	
Provozní dotace - Krajský úřad Jihočeského kraje (MPSV)	1 777 000
Městské a Obecní úřady	44 010
Úřad práce - příspěvek na provoz	165 000
Úřad práce - příspěvek podle § 78 zák. č. 435/2004 Sb.	717 138
Úřad práce - súpm	37 500
Vlastní příjmy	587 635
Vlastní příjmy - chráněné dílny	254 370
Vlastní příjmy - kavárna	285 734
Vlastní příjmy - ostatní	43 295
Úhrady uživatel	4 236
Sponzorské dary	29 661
Ostatní výnosy	417 407
Projekty	1 800 863
SRP - Sociální integrace Cesta k pracovnímu uplatnění	1 227 748
NROS - Nová šance pro duševně nemocné	385 540
Via - T-mobile	41 565
KÚ - Komplexní služby	141 460
Ostatní projekty	4 550
Výnosy celkem	5 576 214

5.3.3. Náklady

Hospodaření roku 2007 - náklady	
Materiálové náklady	419 405
Nemateriálové náklady	1 458 422
Energie	194 919
Opravy a udržování	167 858
Cestovné	128 610
Ostatní služby (nájemné, vzdělání, spoje, pojistné)	967 308
Osobní náklady	3 874 453
Mzdové náklady	2 931 709
Mzdy zaměstnanců	2 239 392
Mzdy zaměstnanců - OZP	575 523
OON	116 794
Sociální a zdravotní pojištění	942 744
SZP zaměstnanců	794 409
SZP zaměstnanců - OZP	148 335
Náklady celkem	5 752 280
Výsledek hospodaření	-176 066

6. Analýza způsobů využití finančních prostředků

Občanské sdružení FOKUS Tábor využívá pro získání potřebných finančních prostředků všech dostupných možností. Tyto prostředky pak využívá pro plnění svých cílů. Jejich hlavním cíle je především pomáhat lidem s duševním onemocněním v žití důstojného života poskytováním kvalitních sociálních služeb.

Pro zkvalitnění a rozšíření svých služeb plánuje FOKUS Tábor do budoucna další zajímavé projekty, které mají přinést potřebné finanční prostředky. Bohužel se nepodařilo zajistit navýšení státních dotací, které by kromě inflace financovaly i rozvoj služeb. Proto bude velká snaha zajistit finanční prostředky na rozvoj služeb pomocí evropských projektů. Mezi největší evropské projekty se řadí projekt „Podpora sociální integrace a sociálních služeb“ kde se rozdělovaná částka bude pohybovat ve výši 129 000 000,- korun a FOKUS Tábor chce z tohoto projektu pro své potřeby zajistit částku cca 4 000 000,- korun. Samozřejmě ale ne vždy je požadovaná částka rozpočtu na danou investici uznána v plné výši. Neziskové organizace si ale nemohou dovolit jen tak dotaci odmítnout, protože každá finanční podpora je pro ně nesmírně důležitá a tak musí návrh projektu projít určitými změnami. A tím jsou bohužel pro neziskové organizace škrty v projektu na přidělenou částku.

Dalším z plánovaných evropských projektů bude projekt „Tréningové bydlení“, který by měl přinést potřebné finanční prostředky na provozování dvou zkušebních bytů. V tomto projektu půjde o snahu začlenit osoby s duševním onemocněním do samostatné domácnosti. Za pomoci sociálních pracovníků by si měli uvědomit praktické věci života a naučit se také hospodařit s penězi. Tento projekt by probíhal za pomoci města Tábor a byl by podporován dalším projektem na vybavení domácnosti.

Budova ve které FOKUS Tábor poskytuje své služby je z roku 1949. Vzhledem k tomu, že nebyla provedena žádná větší rekonstrukce se její

technický stav, přes trvalé opravy a údržbu stále zhoršuje. Proto by ve spolupráci s vlastníkem budovy Městem Tábor, rádi uspěli v projektu rekonstrukce a získali evropské prostředky na rekonstrukci a vybavení budovy. Přáním do budoucna je proměnit budovu a zahradu v moderní prostor pro poskytování kvalitních sociálních služeb, pracovního uplatnění, společenský i relaxační prostor. Doufají, že ve spolupráci s Městem Tábor získají na rekonstrukci prostředky z fondů Evropské Unie. Město by ale v tomto případě rozsáhlém projektu muselo dělat občanskému sdružení garanta. Jednání s městem Tábor už probíhají a mají dobré vyhlídky. Pokud by byl projekt úspěšný, přinesl by úspěch pro obě zúčastněné strany. Občanské sdružení by mohlo poskytovat své služby v nově zrekonstruované a moderně vybavené budově, kterou má ale v pronájmu a jejíž vlastníkem je právě město Tábor.

Z důvodů kapacitních, ale také hlavně z důvodů finančních se prozatím neplánují žádné nové příchody dalších sociálních pracovníků. Osobní náklady sdružení totiž tvoří téměř 70% celkových nákladů organizace. Z nichž na mzdové náklady jsou vynaloženy finanční prostředky ve výši 51% a na mzdy zaměstnanců je vypláceno 39% z celkových nákladů. Plánuje se ale rozšíření chráněných dílen asi o 3 uživatele služeb. A jelikož budova FOKUSu nemá neomezenou kapacitu ani v prostorách chráněných dílen a kavárny a zájem o využívání poskytovaných sociálních služeb občanského sdružení FOKUS Tábor stále roste, je rozpracován další projekt. Jedná se také o projekt financovaný z fondů Evropské Unie s názvem „Podporovaná zaměstnání“. Prostředky získané z tohoto projektu by byly použity na zaškolení uživatelů v určité specifické činnosti, kterou jsou schopni vykonávat a poté by se mohli zařadit do normálního pracovního života.

Připraveno je také otevření obchůdku Elinka v budově sdružení FOKUS Tábor, kde bude probíhat prodej výrobků z chráněných dílen. Zboží bude zhotovováno též na zakázku.

7. Závěr

Cílem práce bylo přiblížit pojem neziskové organizace a poukázat na možné způsoby využití těchto organizací v oblasti duševního zdraví. Dále pak analyzovat způsoby financování těchto organizací a občanského sdružení FOKUS Tábor. V úvodu práce byl vysvětlen pojem neziskové organizace a obecně popsán jejich vznik, rozdělení, vývoj, hospodaření a co vlastně neziskové organizace znamenají pro společnost. Dále pak k čemu slouží občanská sdružení, jak a čím pomáhají duševně nemocným.

Rok 2007 byl rokem změny, kdy vstoupil od 1. ledna v platnost nový Zákon o sociálních službách 108/2006 Sb. a nastavil nová pravidla pro uživatele i poskytovatele sociálních služeb. Rok plný změn a nových povinností nepřinesl pro občanské sdružení FOKUS Tábor i při trvalých úsporných opatřeních dostatek finančních prostředků a hospodaření skončilo ztrátou 176 tisíc korun. Nezdařilo se totiž navýšení dotací na poskytování sociálních služeb. Dotace, granty a sponzoři jsou pro neziskové organizace doslova životně důležité, protože existence neziskových organizací na nich z poměrné většiny závisí. Ale podařilo se zvýšit vlastní příjmy oproti loňskému roku ze 400 tisíc korun na 587 tisíc korun a realizovat dva evropské projekty, které přinesly finanční prostředky ve výši 1 600 000 korun. Ale osobní náklady, které se vyšplhaly na 3 800 000 korun, kde výše mzdových nákladů činila 2 900 000 korun byla velmi vysoká. Z těchto finančních důvodů není v plánu přijímat nové sociální pracovníky, ale spíše rozšířit nabídku svých výrobků a poskytovaných služeb a získat tak finanční prostředky vlastní činností, tedy samofinancováním. Je proto připraveno otevření obchůdku Elinka přímo v budově FOKUS Tábor. Zde bude probíhat prodej zboží vyrobeného v chráněných dílnách sdružení, ale také bude zhotovováno zboží na zakázku.

Do budoucna jsou v plánu další projekty z fondů Evropské Unie, které by měly přinést dostatečné finanční prostředky pro realizaci plánů občanského sdružení. Další část příjmů by měl zajistit nárůst z vlastní činnosti chráněných dílen, poskytování služeb a kavárny. Díky svým

rozsáhlým službám a dobrému jménu se také FOKUS Tábor těší nejen narůstajícímu počtu spokojených uživatelů, ale také narůstajícímu počtu sponzorů. I nadále chce sdružení udržet, zkvalitnit a rozšířit poskytované sociální služby, zlepšit i financování sociálních služeb, zejména pro lidi s duševním onemocněním.

„S duševní poruchou se člověk nerodí, ale získává ji během svého života. Onemocnět může tedy kdokoliv, kdo se nyní považuje za zdravého.“

8. Seznam použité literatury

Růžičková, R. : *Neziskové organizace*, ANAG nakladatelství ekonomické a právní literatury 2004, ISBN 80-7263-220-5

Deverová, L. , Pajas, P. , Petrlíková, B., Sekanina, O. , Sekaninová, L. :
Průvodce neziskovým právem I.díl, ICN 1996

Boukal, P. , Vávrová, H. : *Ekonomika a financování neziskových organizací*,
Oeconomica 2007, ISBN 978-80-2451293-8

Deverová, L. a kol.: *Průvodce neziskovým právem II.díl*, Praha 1996

Čepelka, O.: *Průvodce neziskovým sektorem Evropské unie*, Občanské sdružení Omega, 2003

Řízení neziskových organizací, První český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, školách, církvích a zdravotnických zařízeních, Nadace Lotos 1996

Kolektiv autorů: *Nevýdělečné organizace 2006*, Aspi 2006

Zákon č. 80/90 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o sdružování občanů

www.fokustabor.cz

www.fokus-cr.cz

www.neziskovky.cz

www.referaty-seminarky.cz/neziskove-organizace

www.strukturalni-fondy.cz/srop

www.neziskovky.org

9. Seznam příloh

Příloha č. 1 Kavárna CAFÉ FOKUS

Příloha č. 2 Klubová místnost, Dětské hřiště

Příloha č. 3 Chráněné dílny

Příloha č. 4 Stánkový prodej

Příloha č. 1 Kavárna CAFÉ FOKUS

Příloha č. 2 Klubová místnost

Dětské hřiště

Příloha č. 3 Chráněné dílny

Příloha č. 4 Stánkový prodej

